

୨୬ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୫ ଖୁତ୍ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟିଲ୍‌ପୋର୍ଡ୍

ହୁନେନ୍ ମୁଞ୍ଚର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାରେ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଅଶ୍ୱହଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଗରିକା ଲହୁ ଓଅଶ୍ୱହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅର୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ମାବାଦ୍ ଫାତୁରୁଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିରରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ସୋମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇସ୍‌କା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍‌କା ନସତଜନ୍ । ଇହ୍‌ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍‌ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମ୍‌ତା ଅଲ୍‌ହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମରମୁବି ଆଲ୍‌ହିମ୍ ଓଲ୍‌ଲ୍ଲାଲ୍‌ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନଓର ^{ସ.ବ} କହିଲେ; ଗତ ଖୁତ୍ବାରେ ହୁନେନ୍ ମୁଞ୍ଚରୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍ (ଅର୍ଜିତ ଧନ) ବଣ୍ଟନ କରିବାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା, ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଅତିରିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଯେପରିକି ପୂର୍ବରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯେତେବେଳେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ} ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଣ୍ଟନ କଲେ ଏବଂ ମୁଞ୍ଚରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଭାଗ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ, ହଁ ଯେଉଁ ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ (ଭାଗ) ରହିଥିଲା ତାହା ପାଖାପାଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ମୌଲଫାତୁଲ୍ କୁଲୁର୍ (ନବାଗତ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମନ ଜିଣିବା)କୁ, କୁରେଶର ସରଦାର ଓ ଆରବର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ କାହାକୁ ୧୦୦ ଗୋଟି ତ କାହାକୁ ୫୦ ଗୋଟି ଓଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ ଯେ, ଅନସାର୍‌ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଯୁବକ ଏପରି ଅନୁଭବ କଲେ ଓ ମଣିଲେ ଯେ, ନିଜର ସେବା ତଥା ହୁଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିବାରେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ (ସେହି ଧନ ପାଇବାର) ଅଧିକ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନଓର ^{ସ.ବ} କହିଲେ; କଦାଚିତ ଅମନୋଯୋଗତାରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ କଥା ବେଶ୍ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ପରିଶାମ ବହନ କରିଥାଏ । ଯଦିତ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ନେଇ କେତେକ ଅନସାର୍ ଯୁବକ ଅସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସଭିଏଁ ଏପରି କରି ନଥିଲେ । ତଥାପି ଏହା ଈଶ୍ୱର ଓ ତାଙ୍କ ରସୁଲ୍ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଏପରି ନାରାଜ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଯେ, ତାହାର କୁପରିଶାମ ଅନସାର୍‌ମାନଙ୍କୁ ସଂସାର ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ଅତଃ ଏହାର ଆଲୋଚନା କରି ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍‌^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଯେତେବେଳେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ମକ୍କା ଜୟ କଲେ ସେତେବେଳେ ମକ୍କାର ଲୋକମାନେ ମହାଭାଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ରୂପକ ଅନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟି ଏଯାବତ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦେଖିବାର ଶକ୍ତି ଲାଭ କରି ନଥିଲା ଓ ସେମାନେ ସଂସାର ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ଥିଲେ । ଏଥି ଉତ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ମୁଞ୍ଚରେ କିଛି ଧନସମ୍ପଦ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଅଧୀନକୁ ଆସିଥିଲା । ମହାଭାଗ ସେହି ଧନସମ୍ପଦକୁ ମକ୍କାର ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ । ଏକଦା ଗୋଟିଏ ବୈଠକରେ ଜଣେ ଅନସାର୍ ଯୁବକ କହିଲେ; ଆମ ଖଣ୍ଡାରୁ ଏବେ ବି ରକ୍ତବୁନ୍ଦା ନିଗିଡୁ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ମହାଭାଗ ସେହି ମୁଞ୍ଚରୁ ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପଦ ନିଜ ପରିଜନମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେଣି ।

ଯେତେବେଳେ ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଏହାର ସୂଚନା ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର ^{ସ.ଅ} ବଡ଼ ବଡ଼ ଅନସାର ସାହାବିମାନଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଓ କହିଲେ, ମୋତେ ଏପରି ଖବର ମିଳିଛି । ଏଥିରେ ଅନସାରମାନେ ରୋଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ କହିଲେ; ଏକଥା କୌଣସି ନିର୍ବୋଧ ଯୁବକ କହିଦେଇଛି । ଏଥିରେ ହୁଜୁର ^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ନା ନା, ହେ ଅନସାରଗଣ ! ତୁମେ ଏପରି କହିପାର ଯେ, ଆମେମାନେ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଏପରି ସମୟରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେଲୁ ଯେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କୁ

କେହି ଆଶ୍ରୟ ଦେଉ ନଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ସହରବାସୀ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ବିତାଡ଼ିତ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଓ ବିଜୟ ଲାଭ ହେଲା ସେତେବେଳେ ସେ (ଯୁଦ୍ଧ ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପଦ) ନିଜ ପରିଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେ । ଏଥିରେ ଅନସାର୍ମାନେ ଚିକ୍କାର କରି ରୋଦନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ସେମାନେ ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ; ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ^{ସ.ଅ} ! ଆମେମାନେ ଏପରି କହୁ ନାହିଁ । ତହୁଁ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ତୁମେ ଏକଥାକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମଧ୍ୟ କହିପାର ଏବଂ ତାହା ଏହିକି ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଈଶ୍ବର ସକଳ ସଂସାରବାସୀଙ୍କ ସତ୍ପଥ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଆବିର୍ଭାବ କଲେ, ତାହା ମକ୍କାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟମୟ ପ୍ରଭୁ ତାହାକୁ ମଦିନା ଘେନି ନେଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ପରାକ୍ରମୀ ଈଶ୍ବର ନିଜ ପ୍ରଭୁତ୍ବ ଓ ଶକ୍ତି ବଳରେ ମକ୍କାକୁ ତାଙ୍କ ସକାଶେ ଜୟ କଲେ, ସେତେବେଳେ ମକ୍କାବାସୀ ମନେକରୁ ଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କର ପୁରସ୍କାର (ଅର୍ଥାତ୍ ନବୀ) ତାଙ୍କୁ ମିଳିଯିବ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଛେଳିମେଷାକୁ ସାଥରେ ନେଇଗଲେ, ଆଉ ମଦିନାବାସୀ ନିଜ ରସୁଲଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇ ନିଜ ସହରକୁ ଫେରିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକଥା ଜଣେ ନିର୍ବୋଧ ଯୁବକ ମୁଖରୁ ନିଃସୃତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏଥିଯୋଗୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଆସନ୍ତାରେ ସାଂସାରିକ ରାଜତ୍ବ (କଦାପି) ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ଏବେ ତୁମକୁ ତୁମ ସେବାର ପ୍ରତିଫଳ ହୋଇ କୌସର (ଅର୍ଥାତ୍ ପରକାଳ)ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଦେଖୁନିଅ ଇତିହାସ ସ୍ବଷ୍ଟ ରୂପେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ୧୩୦୦ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲାଣି ଓ ୧୪୦୦ ବର୍ଷ ଜାରି ରହିଛି (ବରଂ ଏବେ ତ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲାଣି) ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଇସଲାମର ଆଶିଷ ଫଳରେ ରାଜା ମହାରାଜା ହୋଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅନସାରକୁ ଏଯାବତ୍ ରାଜା (ଶାସକ) ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଅନେକ ସମୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର କଥା ସମଗ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ କ୍ଷତି ଓ ହାନୀର କାରଣ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ^{ର.ଅ} ଏହି ଘଟଣା ନିଜର ଏକ ଖୁତ୍ବାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଓ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ହୁଜୁର^{ର.ଅ} ଜମାଅତକୁ ଯେଉଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସେହିପରି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେପରି ସେତେବେଳେ ଥିଲା । ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ^{ର.ଅ} କହିଛନ୍ତି; ସେହି ଲୋକମାନେ ଯେ ବଳିଦାନ ଏଥିସକାଶେ କରିଥାନ୍ତି ଯେ, ତାହା ଫଳରେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପଦପଦବୀ ଅବା ଧନଦୌଳତ ଆଦି ମିଳିବ, ସେମାନେ କଦାପି ମୋ (ଅର୍ଥାତ୍ ଖଲିଫାଙ୍କ) ଡାକରାରେ ବଳିଦାନ କରିବାକୁ ନଆସନ୍ତୁ, ବରଂ ସେହି ଲୋକମାନେ ଆସନ୍ତୁ ଯିଏ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ସକାଶେ ବଳିଦାନ ଓ ତ୍ୟାଗ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ମୁଁ ସ୍ବୟଂ (ଶାରୀରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ) ଜଣେ ଦୁର୍ବଳ ଓ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ମଣିଷ । ମୁଁ କାହାର ଦୟା ଓ ଅନୁକମ୍ପାର ଭାର ବହନ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ମୁଁ ନିଜ ପାଇଁ ମାଗୁ ନାହିଁ, ଯିଏ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଇଥାଏ, ସେ ଦେଉ ଓ ସେହି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପ୍ରଭୁ ତାହାକୁ ତାହାର ପ୍ରତିବଦଳ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଉପରେ ଭରସା ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ସେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲ୍ଲାଃ) ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଇହକାଳରେ ହିଁ ପ୍ରଦାନ କରିଦେବେ । ଆଉ ଯଦି ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପରକାଳରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ବଳିଦାନ କରିଥାଏ, ତାହାର ବଳିଦାନ ବ୍ୟର୍ଥ ଯାଇ ନଥାଏ । ବିଶ୍ବାସକାରୀର ବଳିଦାନକୁ କେହି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରିପାରି ନଥା'ନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେହି ଲୋକମାନେ ବଳିଦାନକାରୀ ଯେ ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ନିଜ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖନ୍ତି, ନା କି ସଂସାରକୁ । ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନସ୍ବର^{ସ.ବ} କହିଲେ; ଏକ ବୟସରେ ଉପନିତ ହେବା ପରେ ଜମାଅତର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମନରେ ଏହି ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ ଯେ, ଆମର ଏପରି ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିଛି, ଆମେ ଏପରି ଏପରି ସେବା କରିଛୁ, ଆମକୁ ତାହାର ପୁରସ୍କାର ମିଳିବା ଉଚିତ୍ । ଯାହାକି ମିଳୁ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ଯେ କ'ଣ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ସାଂସାରିକ ପୁରସ୍କାର ଲୋଡ଼ା ଅବା ସେମାନଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ପୁରସ୍କାରର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ଅଛି ? ଆଜି ଠାରୁ ଅନସାରମାନଙ୍କ ଇନ୍ଦ୍ରେମା ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି । ଏହି ବୟସରେ ଏପରି ଚିନ୍ତାଧାରା ମନରେ ଉଦ୍ବେକ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ କି ଅଭିଜ୍ଞତା ଆସି ଯାଇଥାଏ । ଅନସାରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କହିବାକୁ ଚାହେଁ, ଯେ ଯଦି କାହାରି ମନରେ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ସେବା କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଏପରି ଭାବନା (ମନରେ) ଉତ୍ପନ୍ନ

ହେଉଥାଏ ତେବେ ସେ ତାହାକୁ ଛିଆଡ଼ି (ଦୁରେଇ) ଦେଉ ଓ ଇଶ୍ବରଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଲାଭ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁ । ସେହି ବର୍ଣ୍ଣନାକ୍ରମରେ ପଲ୍ଲିବାସୀ ଓ ଗାଉଁଲି ଲୋକମାନଙ୍କ ଧୈର୍ଯ୍ୟହରା ହେବାର ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ମିଳୁଅଛି । ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଣୁନ ସମୟରେ କିଛି ଗାଉଁଲି ଲୋକମାନେ ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଘେରିଗଲେ ଓ ଧନର ଦାବି କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଅସଭ୍ୟ ଓ ଅଶିଷ୍ଟ ଆଚରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ହୁଜୁର^{୧.୩} ତାଙ୍କୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ, ନା ହିଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ କ୍ରୋଧିତ ହେଲେ । ବରଂ ସ୍ଥିତହାସ୍ୟ ପ୍ରକଟ କରି ଅତି ଭଦ୍ରତାର ସହିତ ତାଙ୍କର ଚରରିସ୍ତ୍ର କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ^{୧.୩} କୁହନ୍ତି; ଏହି ଯୁଦ୍ଧଗୁଡ଼ିକରୁ ମୁକ୍ତ (ଖଲାସ) ହେବା ପରେ, ସେହି ଧନସମ୍ପଦ ଯାହାକି ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷ ଛାଡ଼ି ପଳାୟନ କରିଥିଲା । ତାହା ପାରମ୍ପାରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କୁ ମୁସଲମାନ ସୈନିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମହାଭାଗ ମକ୍କା ଓ ଆଖପାଖର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେ । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାନିତ (ଉପନ୍ନ) ହୋଇ ନଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମାନ୍ୟକାରୀ ଥିଲେ । ଆଉ ଯେଉଁମାନେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନେ ନବାଗତ ମୁସଲମାନ ଥିଲେ । ଏହା ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏକ ନୂଆ କଥା ଥିଲା ଯେ, ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିଜର ଧନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲୁଟାଇ ଦେଉଛି । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ସେହି ଧନ ବାଣ୍ଟିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ଉପନ୍ନ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଇର୍ଷାପରାୟଣତା ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ସେମାନେ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଘେରିନେଲେ ଓ (ଅର୍ଥ) ଦାବି କରିବା ସହିତ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏପରିକି ଆପଣଙ୍କୁ ଧକ୍କା ଦେଇ ଏକ ବୃକ୍ଷ ଆଡ଼କୁ ନେଇଗଲେ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତ ମହାଭାଗଙ୍କ ଚାନ୍ଦର ଯାହାକି ଆପଣଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ରହିଥିଲା, ତାହାକୁ ଧରି ଏପରି ମୋଡ଼ିଲା ଯେ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କ ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ ହେବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ସେତେବେଳେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ କହିଲେ; ହେ ଲୋକମାନେ ! ଯଦି ମୋ ନିକଟରେ ଆଉକିଛି (ଧନ) ଆ'ନ୍ତା ତେବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି ଦେଇଥା'ନ୍ତି । ଆଉ ତୁମେ ମୋତେ କଦାପି ଲୋଭି ଅବା କାପୁରୁଷ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ପୁନଶ୍ଚ ମହାଭାଗ ନିଜ ଓଟ ପାଖକୁ ଗଲେ ଓ ତାହାର ଏକ ରୁଟି କାଢ଼ି ତାହାକୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ; ହେ ଲୋକମାନେ ! ମୋତେ ତୁମ ଧନରୁ ଏହି ରୁଟି ବରାବର (ଧନର) ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କେବଳ ସେହି ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଯାହାକି ଆରବର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶାସନର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଆଉ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ବ୍ୟୟ କରୁ ନାହିଁ, ବରଂ ତୁମମାନଙ୍କ ହିତ ସାଧନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ମନେରଖ ! ବିଶ୍ୱାସଘାତୀ (ବ୍ୟକ୍ତି) ପ୍ରଳୟ ଦିବସରେ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ସମକ୍ଷ ଅପମାନିତ ହେବ । ମହାମାନ୍ୟ ହୁଜୁର ଅନୂର^{୧.୩} କହିଲେ; ଲୋକମାନେ କହୁଛନ୍ତି ମୁହମ୍ମଦ^{୧.୩} ସମ୍ରାଟ ହେବାର ଅଭିଳାଷୀ ଥିଲେ, କ'ଣ ଜଣେ ରାଜଧିରାଜ ଓ ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ । କ'ଣ କାହାରି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥାଏ ଯେ ସେ ଜଣେ ସମ୍ରାଟକୁ ଏପରି ଧକ୍କା ଦେଇ ନେଇଯିବ ଓ ତାହା ଗଳାରେ କପଡ଼ା ପକାଇ ଚିପିବ ? ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ରସୁଲଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଏପରି ନମୁନା କିଏ ଦେଖାଇ ପାରିବ ? କିନ୍ତୁ ଏପରି ଅଜସ୍ର ଧନଦୌଳତ ଗରିବ ଓ ଅଭାବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେତେବେଳେ ଏପରି କଠୋର ହୃଦୟ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଯିଏକି ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲି ବିବେଚିତ କରି ନଥିଲେ ।

ହଦିସରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି ଯେ, ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଣୁନ ସମୟରେ ଜଣେ ଗାଉଁଲି ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲା, ହେ ମୁହମ୍ମଦ ! ଆପଣ ମୋତେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ । ମହାଭାଗ କହିଲେ; ତୁମକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ! ସେ ଗାଉଁଲି ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା, ଆପଣ ଅନେକ ଥର ଏହି କଥା କହିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏଯାବତ୍ କିଛି ହେଲେ ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କରି ନାହାନ୍ତି, ବାସ୍ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ମହାଭାଗ ତାହାର ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଏବଂ ହୁଜୁର ତାହା ଆଉ ନିଜର ପବିତ୍ର ମୁଖ ଫେରାଇ ନେଲେ । ସେହିସ୍ଥଳେ ହଜରତ ଅବୁ ମୁସା ଅଶ୍ବରୀ^{୧.୩} ଓ ହଜରତ ବିଲାଲ^{୧.୩} ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଯେ ତ ସୁସମାଚାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଇଛି । ଏବେ ତୁମେ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନିଅ ! ଉଭୟେ ଶୁଣିବା

ମାତ୍ରେ କହି ଉଠିଲେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ରସୁଲ^{ସ.ଅ} ! ଆମେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିନେଲୁ । ସେଥିଅନ୍ତେ ମହାଭାଗ ଜଳପାତ୍ର ମଗାଇଲେ ଓ ତହିଁରେ ନିଜ ପବିତ୍ର ହାତ ଓ ମୁଖ ଧୋଇଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିବା ଜଳକୁ ହଜରତ ଅବୁ ମୁସା ଅଶ୍‌ରୀ^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ବିଲାଲ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଆଉ କହିଲେ; ତୁମେ ଦୁହେଁ ତାହାକୁ ପାନ କରିନିଅ ଏବଂ ନିଜ ଚେହେରା ଓ ବକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଛିଞ୍ଚି ଦିଅ ତଥା ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଯାଅ । ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନେ ସେହି ଜଳପାତ୍ରକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ସେହିପରି ହିଁ କଲେ । ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନସ୍‌ସର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଏଠାରେ ପବିତ୍ର ସହଧର୍ମିଣୀମାନଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଓ ମହାଭାଗଙ୍କ ପବିତ୍ର ଅସ୍ତିତ୍ବର ଆଶିଷରୁ ଉପକୃତ ହେବାର ମଧ୍ୟ ଏକ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, ନିକଟରେ ହିଁ ଏକ ଶିବିର ଉତ୍ଖଳ ମୁମିନିନ୍ (ବିଶ୍ବାସକାରୀଙ୍କ ମାତା) ହଜରତ ଉନ୍ନେ ସଲ୍‌ମା^{ର.ଅ}ଙ୍କର ରହିଥିଲା । ସେ ପରଦା ଆଡୁଆଳରେ ରହି ଉକ୍ତ ସାହାବା ଦୃଶ୍ୟକୁ କହିଲେ, ନିଜ ମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଜଳ ବଳକା ରଖୁବ । ଅତଃ ସେମାନେ ହଜରତ ଉନ୍ନେ ସଲ୍‌ମା^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଜଳ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ।

ପରିଶେଷରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନସ୍‌ସର^{ଅ.ବ} ଦୁଇଜଣ ମୃତକଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ । ପ୍ରଥମ ହେଲେ ଶ୍ରୀମାନ ଫହିମୁଦିନ୍ ନାସିର୍ ସାହେବ ମୁବଲ୍ଲିର୍ ସିଲସିଲା ରୋମାନିଆଙ୍କର । ତାଙ୍କ ବଂଶରେ ଅହମଦିୟତ୍‌ର ଆଗମନ ତାଙ୍କ ଅଶବଦା ମିର୍ଜା ଆଲିମୁଦିନ୍ ସାହେବଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ବର୍ଗତ ୧୯୯୬ ମସିହାରେ ଜାମିୟା ପାସ କରି ପବିତ୍ର କୁରଆନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (ବିଷୟ)ରେ ବିଶେଷଜ୍ଞର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୨୦୦୬ ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ରୋମାନିଆ (ଦେଶକୁ) ପ୍ରେରଣ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ ନିଜ ଶେଷ ନିଶ୍ବାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସେହିଠାରେ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନସ୍‌ସର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ସେ ପରଦେଶରେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରରେ ବଳିଦାନ ଦେଲେ, ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେ ଶହିଦ୍‌ର ସ୍ବର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଶେଷ ନିଶ୍ବାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପୂରଣ କଲେ ଓ ଖୁବ୍ (ସମ୍ପାଦନ) କଲେ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଫହିମୁଦିନ୍ ନାସିର୍ ସାହେବଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ ନମୁନା ବିଶେଷ କରି ଜମାଅତର ଉତ୍ସର୍ଗୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ଦ୍ବିତୀୟ ମୃତକ ଜଣକ ହେଲେ ଶ୍ରୀମାନ ଅବୁଲ୍ ଅଲିମ୍ ଫାରୁକି ସାହେବ ପିତା ଶ୍ରୀମାନ ଅବୁର୍ ରଶିଦ୍ ଫାରୁକି ସାହେବ, କାନାଡ଼ା ନିବାସୀଙ୍କର । ଯାହାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ଅସ୍ତ୍ରଧାରୀ ଡକାୟତ୍‌ମାନେ ଗୁଳି କରି ଶହିଦ୍ କରିଦେଲେ । ଇନ୍‌ନା ଲିଲ୍ଲାହି ଓ ଇନ୍‌ନା ଇଲ୍ଲେହି ରାଜେଉନ୍ । ସେ ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^{ଅ.ବ}ଙ୍କ ସାହାବି ହଜରତ ମୌଲବି କୁଦରତୁଲ୍ଲା ସାହେବ ସନସ୍‌ସରୀ^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ମୌଲବି ମୁହମ୍ମଦ ହୁସେନ୍ ସାହେବ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ଅଶନାତି ଥିଲେ । ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନସ୍‌ସର^{ଅ.ବ} ଉଭୟ ମୃତକଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷମାଯାଚନା ଓ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କ ସ୍ବର ଉଦ୍‌ଗାମୀ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଆ କଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନମାଜ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ ପାଠ କରିବାର ଘୋଷଣା କଲେ ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍‌ମଦୁହୁ ଓ ନସ୍‌ତଇନ୍‌ହୁ ଓନସ୍‌ତଗଫିରୁହୁ ଓନୁମିନ୍‌ ବିହି ଓନତଓକକଲୁ ଆଲ୍ଲେହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ସହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫଲ୍‌ମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ସୁଜ୍‌ଲିଲ୍‌ହୁ ଫଲ୍‌ ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲାହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍‌ମକୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍‌ଲ୍‌ଲାହା ସ୍ବାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଉଜିଲ୍ କୁରବା ଓସ୍‌ନହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଉ ଓଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓଲ୍ ବର୍କଇ ସୁଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉପକ୍ବୁରୁଲ୍ଲାହା ସୁପ୍‌କୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ହୁ ସ୍ବତ୍‌ଜିର୍ ଲକୁମ୍ ଓଲପିକ୍ବୁରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍ବର ।

*** *** ***

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a

26th September 2025

Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan